

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 181/2020-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. mája 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojmíra Mamojku a zo sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť

██████████, ██████████, ██████████; ██████████,
██████████, ██████████; ██████████, ██████████
██████████, ██████████; ██████████, ██████████
██████████, ██████████; ██████████, ██████████,
██████████, a ██████████, ██████████, ██████████
██████████, všetci zastúpení advokátskou kanceláriou TOMANÍČEK & PARTNERS, s. r. o.,
Sládkovičova 6, Žilina, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Marián Ďurana, PhD.,
vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej
republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných
slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 79/2011
a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť ██████████, ██████████, ██████████, ██████████
██████████, ██████████ a ██████████ o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. mája 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]; [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]; [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]; [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]; [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), všetci zastúpení advokátskou kanceláriou TOMANÍČEK & PARTNERS, s. r. o., Sládkovičova 6, Žilina, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Marián Ďurana, PhD., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 79/2011.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom sp. zn. 9 Co 28/2017 z 30. marca 2017 Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 7 C 79/2011 z 21. septembra 2016, ktorým bola žaloba sťažovateľov o určenie vlastníckeho práva zamietnutá.

3. Sťažovatelia podali na okresnom súde 24. júla 2018 dovolanie, ktoré okresný súd predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie 28. augusta 2018.

4. Podľa sťažovateľov doba na predloženie spisu najvyššiemu súdu viac ako jeden kalendárny rok presahuje rámec obvyklosti a je neprimeraná povaha veci.

5. Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu v Námestove v konaní vedenom pod sp.zn. 7C/79/2011, porušené bolo.

2. Sťažovateľom sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 7000,- €... ktoré im je Okresný súd v Námestove povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd v Námestove je povinný nahradiť sťažovateľom trov konania pred ústavným súdom...“

II.

Relevantná právna úprava

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len

„zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

10. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, nemá náležitosti ustanovené zákonom, je neprípustný, podaný zjavne neoprávnenou osobou, podaný oneskorene alebo zjavne neopodstatnený.

12. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05). Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

13. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

15. Sťažovatelia v sťažnosti namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 79/2011 pri predkladaní dovolania, ktoré podali proti rozsudku krajského súdu najvyššiemu súdu.

16. Zo skutočností tvrdených sťažovateľmi v ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 9 Co 28/2017 z 30. marca 2017 podali 24. júla 2018 na okresnom súde dovolanie. Okresný súd podľa sťažovateľov predložil dovolanie na rozhodnutie najvyššiemu súdu 28. augusta 2018.

17. V nadväznosti na zistený skutkový stav ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoj právny názor tvoriaci súčasť jeho ustálenej judikatúry (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04), podľa ktorého ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď bola ústavnému súdu doručená ústavná sťažnosť, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť v zásade odmieta ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Tento právny názor ústavného súdu akceptuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (pozri napr. rozhodnutie vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 16970/05). V súvislosti s uvedeným právnym názorom ústavný súd zdôrazňuje, že jedným z pojmových znakov sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo

zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo. Preto ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k priet'ahom v konaní nemôže dochádzať, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

18. Ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 20. mája 2019, teda takmer 9 mesiacov potom, ako okresný súd dovolanie sťažovateľov predložil na rozhodnutie najvyššiemu súdu. Právna vec sťažovateľov sa v čase doručenia ústavnej sťažnosti už na okresnom súde nenachádzala a okresný súd tak označené práva sťažovateľov porušovať nemohol.

19. Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že tvrdenia sťažovateľov o tom, že okresnému súdu trvalo viac ako jeden rok, kým predložil ich dovolanie najvyššiemu súdu, sú v rozpore s údajmi uvádzanými v sťažnosti o tom, kedy bolo dovolanie doručené okresnému súdu a kedy bolo dovolanie okresným súdom predložené na rozhodnutie najvyššiemu súdu. Ak bolo dovolanie okresnému súdu doručené 24. júla 2018 a predložené najvyššiemu súdu 28. augusta 2018, ako to uvádzajú sťažovatelia, potom okresný súd predložil dovolanie najvyššiemu súdu iba jeden mesiac potom, ako mu bolo sťažovateľmi doručené. Postup okresného súdu, ktorý predložil dovolanie sťažovateľov najvyššiemu súdu v jednomesačnej lehote, nemôže byť v žiadnom prípade hodnotený ústavným súdom ako taký, ktorým boli porušené označené práva sťažovateľov.

20. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2020

Mojmír Mamojka
predseda senátu